EN DEL AF **MONITORMEDIER**

Naturmonitor

DU ER LOGGET IND SOM OLIVER.THERP@POL.DK

POLITIK OG EU | ABONNEMENT

Status fra Jerevan: Slutfløjt nærmer sig, men sporene fra seneste COP skræmmer

COP17 slutter fredag, men få dage før er der store uafklarede spørgsmål særligt om finansiering. I baggrunden lurer frygt for at gentage seneste COP, som endte uden aftale, fordi mange var rejst.

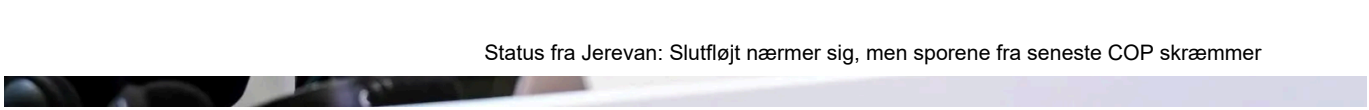

Her ses COP-formand Hambardzum Matevosyan, som er miljøminister i Armenien, da topmødets anden uge blev indledt. | Foto: Karen Minasyan

OLIVER SØNDERBYE THERP

29. OKTOBER 2026 KL. 05.00

FN's store biodiversitetskonference, COP17, er gået ind i den afsluttende uge i Armeniens hovedstad, Jerevan.

Ministre og andre med politisk beslutningsmandat har nu taget over fra forhandlerne for at lande de politiske kompromiser, der kan sætte fart på indsatsen for at nå de store mål, som verdens lande indgik på naturens vegne i 2022.

Og der er nok at tage fat på, lød det onsdag på et pressemøde, som blev afholdt af WWF Verdensnaturfonden og Greenpeace.

»Vi anerkender det enestående arbejde, som de delegerede og formandsskabet har lagt i denne konference, og de fremskridt, der allerede er gjort på flere områder, men vi må også være ærlige på dette stadie af konferencen,« sagde Daudi Sumba, der er konservationschef i den internationale afdeling af WWF, og fortsatte:

»Mange beslutninger, der vil afgøre, om Kunming-Montreal-aftalen stadig kan gennemføres inden 2030, er endnu ikke truffet.«

Aftalen, som han henviser til, er også blevet kaldt naturens Parisaftale med henvisning til den store klimaaftale, som verdens lande indgik i den franske hovedstad i 2015, og som siden er blevet ledestjernen i international klimapolitik.

Kunming-Montreal-aftalen blev indgået i 2022 og indeholder 23 mål, som alle skal være nået i 2030, og på årets biodiversitets-COP har der for første gang været lavet en gennemgang af, hvordan det går med at indfri ambitionerne.

Og konklusionen er klar: Der skal skrues gevaldigt op for tempoet, hvis målene skal nås, og det er den store opgave, som verdens lande i disse dage står over for at løse i Jerevan.

SÅDAN KLARER VERDEN SIG

Mål 2: Mindst 30 procent af de ødelagte økosystemer skal være under effektiv genopretning inden 2030

»Genopretningsindsatsen udvides, men de nuværende forpligtelser til at genoprette områder og gennemførelsen af disse forpligtelser ligger fortsat under det nødvendige niveau, (..). De nationale mål er generelt godt afstemt med mål 2, selvom der ofte mangler en vurdering af effektiviteten af genopretningsindsatsen.«

Mål 3: Mindst 30 procent af verdens land-, ferskvands- og havområder skal beskyttes og forvaltes effektivt inden 2030

»Parterne gør fortsat fremskridt med at udvide og forvalte beskyttede områder, især hav- og kystområder, men de nuværende ambitioner og gennemførelsen er stadig utilstrækkelige til fuldt ud at opfylde alle aspekter af målet. (..). Parterne står over for betydelige udfordringer i forbindelse med gennemførelsen, især i relation til mangel på finansiering og kapacitet.«

Mål 4: Akut handling for at standse menneskeskabt udryddelse af truet

Finansiering halter

En af dem, der følger forhandlingerne tæt i den armenske hovedstad, er Helene Gjerding. Hun er sekretariatschef for 92-gruppen, som er et samarbejde mellem 28 danske miljø- og udviklingsorganisationer.

Hun fremhæver finansieringsspørgsmålet som det allersværeste i forhandlingerne. Både fordi der skal flere penge på bordet, men også fordi der er subsidier, som lige nu gives – for eksempel til udvinding af fossile ressourcer som olie – og som skal vendes til gavn for naturen.

»Der er mange økonomiske interesser i de her 'drivers' (økonomiske faktorer, red.), som forøger tabet af biodiversitet. Og så er den fælles opfattelse af, at det haster, som der var efter COP15, forsvundet. Cali-fonden er tom,« siger hun.

Cali-fonden blev oprettet til COP16 i 2024 med det formål at få private virksomheder til at betale for at bruge digitale genetiske data fra naturen, hvorefter pengene kan sendes tilbage til naturbevarelse.

Målet var en milliard dollar om året, men da COP17 startede, blev det opgjort, at fonden kun havde modtaget tilsagn på 10.656 dollar ifølge The Guardian.

Helene Gjerding frygter, at COP17 kan ende med en ringere aftaletekst, end der var, da topmødet startede.

»Det er ikke, fordi der kommer til at stå, at vi vil mindre. Men der kan komme betingelser ind omkring økonomi og finansiering, som gør det svært at komme ambitiøst i mål. Det er ikke kun en dårlig ting med de her betingelser. For eksempel kan man ikke nå målene i det globale syd uden flere penge,« siger hun og fortsætter.

»Men jeg kunne i virkeligheden godt have drømt om en modsat proces, hvor vi i stedet for at skrive ind, at der skal være midler til rådighed, havde forpligtet os bindende på finansiering fra begyndelsen og derefter taget fat på, hvor langt vi kunne nå.«

Store uenigheder

COP17 begyndte egentlig 19. oktober, men i mødets anden uge afholdes 'high level'-delen, hvor kompromiserne skal indgås, så en aftale kan blive vedtaget ved den afsluttende plenarforsamling.

Den politiske del af topmødet blev indledt med en tale fra Hambardzum Matevosyan, som er miljøminister i Armenien og formand for COP17, hvor han understregede, at der frem mod aftalen skal ske en inkluderende og gennemsigtig proces med konstruktiv deltagelse fra alle parter.

»Naturen venter ikke på, at vi når til enighed. Beslutninger kan blive genbesøgt og forbedret, men en udryddet art kan ikke komme tilbage,« sagde han ifølge en pressemeddelelse fra formandsskabet.

Dagen før havde sekretariatet for FN's biodiversitetskonvention (CBD) også udsendt en pressemeddelelse, hvor det blev understreget, at verden med den globale gennemgang af målene nu kan se, hvor der skal gøres mere.

Men det kræver dog, at der overvindes betydelige uenigheder.

»Der er stadig store uafklarede spørgsmål om, hvem der skal bidrage til den internationale finansiering af biodiversitet, hvor mange midler der skal mobiliseres og gennem hvilke mekanismer,« lød det i meddelelsen.

Ingen dansk minister

Mens flere lande har sendt minstre til de afsluttende forhandlinger, så er det ikke tilfældet for Danmark. Hverken minister for natur og dyrevelfærd Christian Rabjerg Madsen (S) eller miljøminister Maria Reumert Gjerding (SF) er således afsted.

Op til topmødet oplyste ministerierne til Naturmonitor, at det hang sammen med en fyldt kalender.

Ved COP'erne forhandler Danmark da også som en del af EU, og der er på forhånd forhandlet en fælles holdning på plads, som danner det formelle grundlag for EU's forhandlingsmandat.

I et udkast til forhandlingslinjen, som blev sendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg sidst i september, understreges det, at den nuværende hastighed er »utilstrækkelig til at nå målene for 2030«:

»Regeringen finder, at der er behov for akut global handling for at stoppe tilbagegangen i den globale biodiversitet, at EU udviser globalt lederskab under COP17 (...) for at fremme en effektiv implementering af Kunming-Montreal-aftalen (KMGBF) og de globale naturmål,« lyder det.

Seneste COP skræmmer

Officielt skal topmødet slutte fredag, men der er tradition for, at det går over tid. Det skete også ved den seneste biodiversitets-COP i Colombia for to år siden, men det endte i kaos og måtte afbrydes.

Mange delegerede var nemlig rejst hjem, hvilket betød, at der ikke kunne vedtages en aftale, og derfor mødtes landene senere i Rom, Italien, for at færdiggøre de strandede forhandlinger.

Noget, der ifølge Helene Gjerding fra 92-gruppen er stort fokus på i Armenien.

Her er det klare mål fra både værtslandet og FN's side, at der laves en aftale *under* topmødet, så der ikke dannes præcedens for at dele møderne op i fremtiden.

»Jeg tror, at der lander en aftale, men det kan være, at der er punkter, som ikke bliver aftalt færdigt, men i stedet sendes videre til den næste COP. Det tror jeg helt sikkert, der gør,« siger hun.

Hun peger på, at der eksempelvis lige nu ikke er meget appetit på at snakke om tiden efter 2030, hvor de store mål skal være nået.

»Det kan jeg sådan set godt forstå. Men der er ikke ligesom klima-COP'erne, der afholdes hvert år, og den næste biodiversitets-COP er derfor først om to år, hvor 2030 vil være tæt på. Så der er brug for, at landene laver noget hjemmearbejde,« lyder det fra sekretariatschefen.

DELTAG I SAMTALEN (0)

Velkommen til Naturmonitors debatsektion. Læs vores retningslinjer her.

Beklager, men vi kan ikke finde dit navn.
Prøv at logge ud og ind igen her

DEL ARTIKEL